

Ontmoetingskerk Enschede
ds. Oane Reitsma

tekst: **Marcus 10, 32-345**
eerste lezing: Jesaja 29, 18-24

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

De mooiste zin uit de preek van vorige week (van collega Siebert) vond ik: - het ging over radicaal je omkeren, alle bezit weg te geven – “[Dat is e]xtreem, zeker. Maar voor minder doet Hij het niet. Voor een slap en onbeduidend compromis maakt Jezus zich niet op om naar Jeruzalem te gaan.”

In die context zitten we deze weken. De lezingen gaan over het optrekken naar Jeruzalem. Over de weg naar het Koninkrijk van God. En als je op weg bent moet je de weg weten, of die al zoekendeweg leren kennen.

Persoonlijk heb ik altijd moeite links en rechts uit elkaar te houden. Zo niet Jakobus en Johannes, die beide zonen van Zebedeüs. ‘Jezus: wil je ons een gunst verlenen? Mogen wij – als het zover is, en jij heerst in volle glorie over de wereld – simpelweg links en rechts van jou zitten?’

Ik ken mensen die zonder moeite en heel makkelijk manoeuvreren om de juiste posities in het leven te bereiken. Mensen die precies weten hoe ze carrière kunnen maken. De juiste kruiwagens gebruiken, en weten wie ze aan moeten spreken en wat ze moeten doen om op een (in hun ogen) aanzienlijke positie terecht te komen. In het bedrijfsleven heb je die mensen, in de academische wereld, en ja, ook in de kerk. Je moet op het juiste moment de juiste persoon aanspreken. Zo denken ook Jakobus en Johannes. Alleen rekenen zij met één ding niet: in het Koninkrijk van God gaat het niet om carrière maken.

Hoe begon het? Jezus neemt de zijnen, de twaalf, de intiemere kring van ingewijden, weer apart. Het is nooit makkelijk om een grote groep mensen de nuance van een verhaal uit te leggen. Het blijkt zelfs niet makkelijk om het de kleine kring in zijn finesses uit te leggen. ‘Wij zijn nu op weg naar Jeruzalem. Daar zal de Mensenzoon worden overgeleverd, ter dood veroordeeld en uitgeleverd aan de heidenen. Hij zal worden bespot, bespuwd en gedood. Maar na drie dagen zal Hij opstaan.’

De opportunist hoort altijd maar de helft. (Toegegeven, de pessimist ook die hoort alleen de donkere kant.) Dit klinkt ze zo mooi in de oren – let wel: de laatste zin dus, over die opstanding – dat ze de zinnen ervoor niet zozeer vergeten, maar niet eens lijken te horen. En in hun overmoed stellen ze de vraag aan Jezus. En neem het ze eens kwalijk! Als je zó dicht bij het vuur zit. Als je zó dicht zit bij iets/Iemand die het uiteindelijke antwoord lijkt te hebben op onze zorgen over leven en dood. ‘Kunnen wij dan niet links en rechts zitten?’ Duid het ze eens euvel. Willen ze belangrijk zijn? Ik weet zelfs niet of het zover gaat. Het is ook dat je blik verblind wordt als er zoveel moois op je af komt, en dat kwam er, want zij hadden Jezus in hun midden. Ja, zij wel.

Maar meteen komt de vervolgvraag van Jezus. “*Kun jij de beker drinken die ik moet drinken of de doop ondergaan die ik moet ondergaan?*” Een volmondig “ja”. Maar ze wisten niet wat ze in hun overmoed zeiden. ‘Dan krijgen jullie ook die beker en die doop’ – zo hoorden het niet eens. Want zij dachten aan een zoete beker en doop met water – niet de doop in de zin van ‘door het dodenrijk heengaan’.

Het zal later in het evangelie duidelijk worden. Als ‘ter linker- en rechterzijde’ ineens betekent: aan het kruis hangen. Die twee rovers. Dan zullen deze woorden van Jezus de jongens nog eens door het hoofd schieten.

Het is zoals mensen die een prachtige carrière maken op een ander moment in het leven ineens geconfronteerd kunnen worden met het leven zelf. Ik bedoel: met waar het om draait. En dat kan heel lang die carrière zijn, of het navolgen en realiseren van andere dromen, financieel, vakantie, relatie, maar dan ineens is

het wat anders. Dan draait de wereld om ouderdom, om loslaten. Of om liefde of het gebrek eraan. Of om verloren liefde. Om gezondheid, of het wegvallen daarvan. Om wat je op je pad kunt tegenkomen waar je niet mee gerekend had. Om diep ongeluk, dat je nooit voorzien had.

Zo werkt het met het geloof ook. Dat meisje dat aan mijn collega vroeg: ‘word ik nu helemaal anders als ik gedoopt ga worden?’ Ja! Je wordt anders. Maar als je groot bent en je jezelf die vraag nog een keer stelt, dan heb je de ervaring dat het niet zwart-wit ligt. Het gloria gaat niet zonder het kyrie. Het gloria van het geloof gaat niet onder het kyrie van het geloof. Het gloria van het leven gaat niet zonder het kyrie van het leven.

Maar één ding – en dat wordt duidelijk bij Jezus. In het geloof staan we wèl onder het teken van het Gloria. Hoeveel Kyrie ook, hoe vaak we in ons leven moeten roepen ‘Heer ontferm U’: wij staan reeds in het licht van het gloria. Wij zijn *hoe dan ook* onderweg naar Jeruzalem. Stad van strijd, maar ook stad van overwinning.

In dat Koninkrijk wordt alles omgedraaid. We hoorden Jesaja erover: dat doven zullen horen hoe er uit een boek wordt voorgelezen. Dat blinden bevrijd worden van duisternis. Volgende week gaat het daar opnieuw over: dat Bartimeüs niet alleen de contouren van de dingen en mensen ziet, maar ook alle kleuren en kleurschakeringen, alle nuances van dit aardse bestaan.

Jakobus en Johannes: het gaat niet om carrière, lieve jongens. Het gaat in dat wat God met deze wereld voor heeft om maar om één ding. Om liefde. Om dienende liefde. Om de liefde van het dienen. Om zo te dienen dat je je leven geeft voor de ander. Jezelf wegcijfert – ook al zit dat niet in onze genen.

Ja, leg dat maar eens uit aan iemand die wordt uitgebuit. Wiens leven is genomen door machthebbers. Nee, het gaat niet om een gedwongen dienen. Het gaat om een vrijwillig dienen. En de zoete vreugde daarvan te proeven. Maar daar is wel een voorwaarde voor: je moet die stap zetten. Die ene stap. Je leven keren richting Jeruzalem.

Eén ding is belangrijk. Wij hoeven niet het pad zelf te zoeken. De leerlingen waren onderweg naar Jeruzalem, ‘en’, zo staat er zo mooi, ‘Jezus liep voor hen uit.’ We hoeven het wiel niet zelf uit te vinden.

‘Wie van jullie de belangrijkste wil zijn, zal de anderen moeten dienen. Want ook de Mensenzoon is gekomen, niet om gediend te worden, maar om te dienen en om zijn leven te geven.’ Hij baant ons het pad.

In de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Amen.